

Jordhåndtering i vejprojekter

ATV møde 28. januar 2025 – Geolog Klaus Petersen, *Vejplan og miljøafdelingen - Skanderborg*

Projekterne overordnet

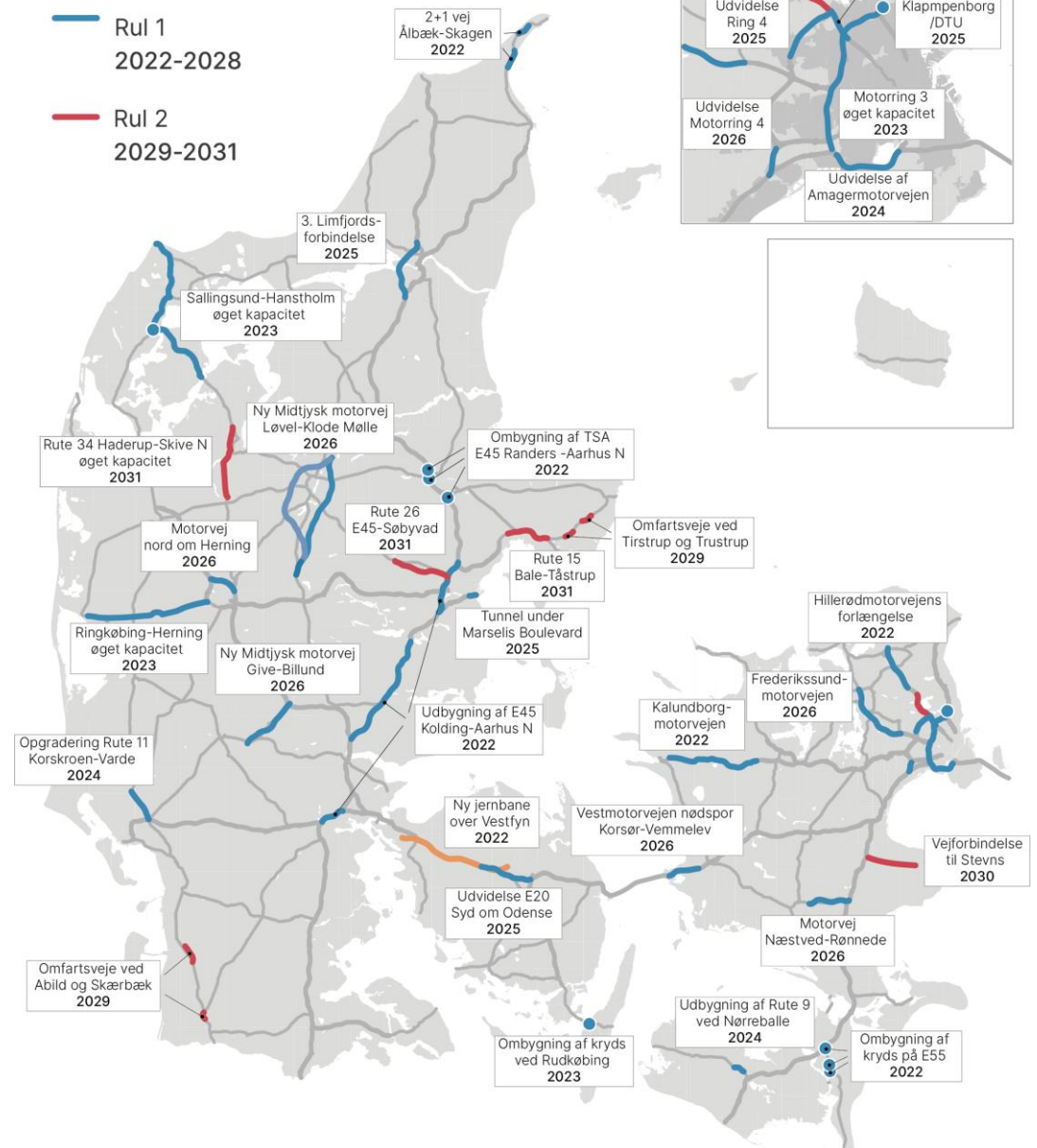
Hvilke projekttyper arbejder VD med

- Anlæg af nye motorveje/motortrafikveje, hovedveje, alle former for vejudvidelser på det eksisterende statsvejnet.
- Rundkørsler, trafiklysanlæg, samkørselspladser, rasteplasser, cykelstier, støjskærme, jordvolde til støjafskærmning mm.

Fælles for alle projekter er at der skal håndteres jord og råstoffer – både i små og i meget store mængder.

Infrastrukturplan 2035 (IP35) fortæller lidt om de aktuelle og kommende anlægsaktiviteter.

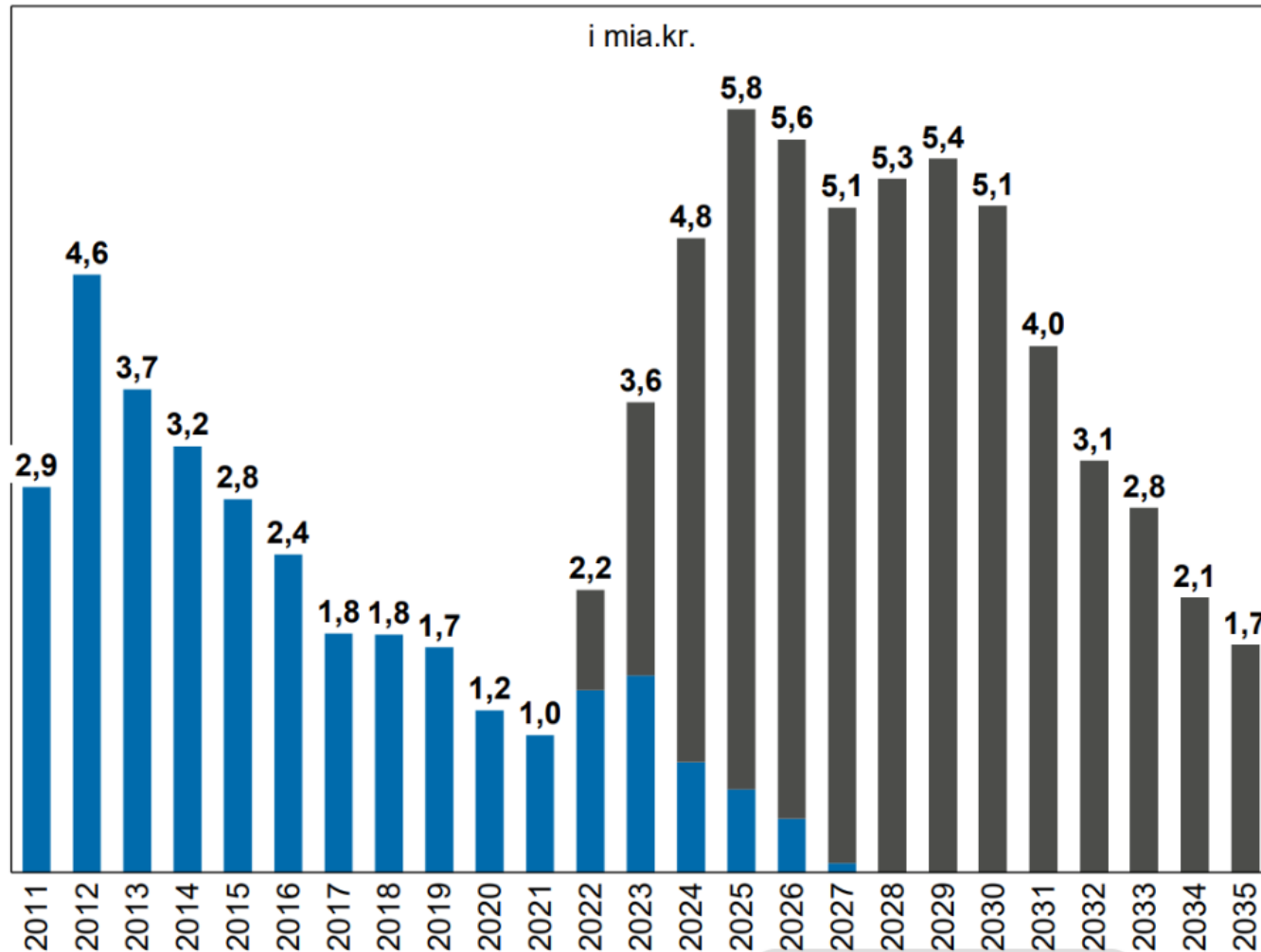
Vejprojekter

Forventet anlægsaktivitet

20

■ Infrastrukturplan 2035 ■ Igangværende og afsluttede anlægsprojekter

Infrastrukturplan 2035

Herfra er medtaget

- Anlægsprojekter, der vedrører Vejdirektoratet
- Den del af puljerne, der forventes udført af Vejdirektoratet

Bemærk; Grafen er baseret på et skøn

Affaldsbekendtgørelsens § 2, stk. 1 – Affald

"Ved affald forstås [...] ethvert stof eller enhver genstand, som indehaveren skiller sig af med eller agter eller er forpligtet til at skille sig af med."

Affaldsdefinitionen omfatter også jord

Affaldsbekendtgørelsens § 2, stk. 2 - Biprodukter

Stoffer eller genstande anses dog ikke for affald, men som biprodukter, hvis de er resultatet af en produktionsproces, som ikke primært sigter mod fremstilling af dette stof eller denne genstand, og hvis

1. **det er sikkert, at stoffet eller genstanden videreanvendes,**
2. **stoffet eller genstanden kan anvendes direkte uden anden yderligere forarbejdning, end hvad der er normal industriel praksis,**
3. **stoffet eller genstanden fremstilles som en integreret del af en produktionsproces, og**
4. **videreanvendelse er lovlig, dvs. at stoffet eller genstanden lever op til alle relevante krav til produkt-, miljø- og sundhedsbeskyttelse for den pågældende anvendelse og ikke vil få generelle negative indvirkninger på miljøet eller menneskers sundhed.**

Jordforureningsloven § 50

Enhver, der flytter jord uden for den ejendom, hvor den er opgravet, og enhver, der anvender sådan jord, skal sikre sig, at jorden ikke giver anledning til skadelig virkning på natur, miljø og menneskers sundhed.

Hensyn ud fra miljølovgivningen

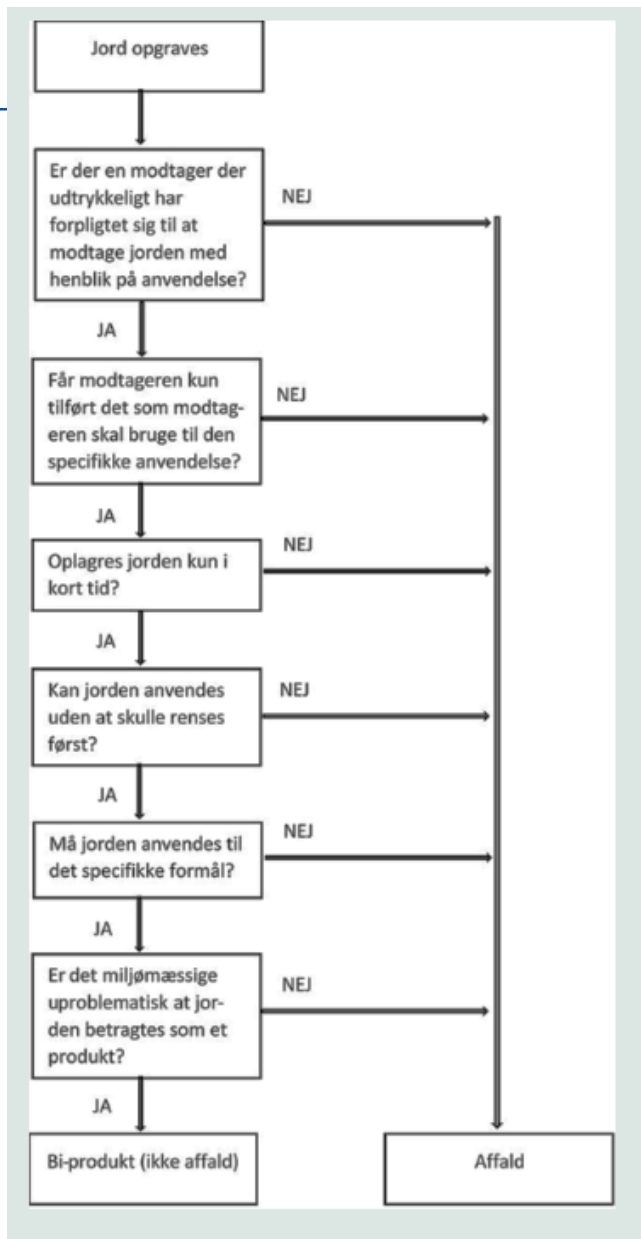
MBL §19

Stoffer, produkter og materiale, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, må ikke uden tilladelse nedgraves i jorden, udledes eller oplægges på jorden eller afledes til undergrunden

MBL 33

Virksomheder, anlæg eller indretninger, der er optaget på den i § 35 nævnte liste (listevirksomhed), må ikke anlægges eller påbegyndes, før der er meddelt godkendelse heraf.

- Miljøbeskyttelsesloven, LBK nr. 928 af 28/06/2024
- Affaldsbekendtgørelsen, BEK nr. 573 af 23/05/2024
- Restproduktbekendtgørelsen, BEK nr. 1672 af 15/12/2016
- Jordforureningsloven, LBK nr. 282 af 27/03/2017
- Jordflytningsbekendtgørelsen, BEK nr. 1452 af 07/12/2015

Jord - Miljøstyrelse <https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/affald-og-genanvendelse/klassificering-af-affald/jordn>

Jord - Tilpasninger og særlige hensyn (typisk indledende tekst)

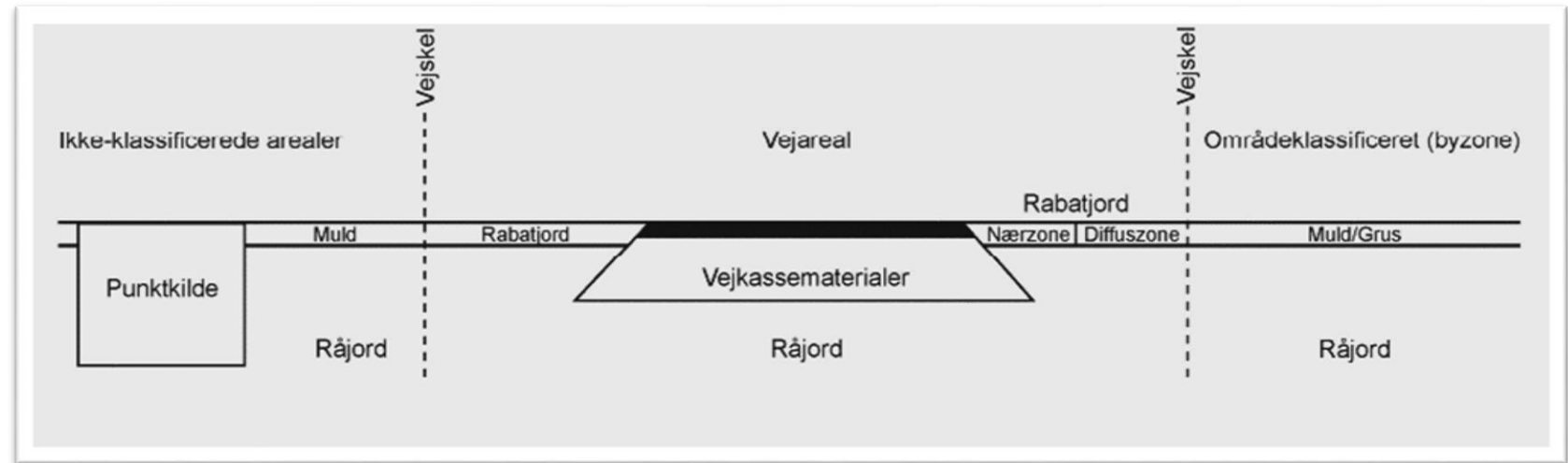
- Forurenet jord håndteres, så det ikke kommer i kontakt med mennesker, beskyttet natur eller kan forårsage forurening af anden jord, overfladevand eller grundvand. Kommune såvel som regionen inddrages behov iht tilladelser og eventuelle opståede behov i anlægsfasen.
- Som udgangspunkt håndteres rabatjord og fyldjord ved genbrug i de nye rabatter, dæmninger, ramper og støjvolde.
- Forureningskomponenter i rabatjorden er generelt immobile i jord, og ved korrekt indbygning er en støjvold en effektiv metode til at forhindre spredning af forurenet jord eller stoffer, og samtidig nyttiggøre jorden.
- Når gravearbejder påbegyndes, opgraves først kendte forureninger. Disse analyseres for deres forureningsgrad,
- hvorefter de enten nyttiggøres i projektet eller køres til et godkendt modtageanlæg, som kan rense eller bortskaffe jorden ansvarligt.

I forbindelse med at den nye [import/eksport-bekendtgørelse](#) træder i kraft den 1. januar 2025, vil Miljøstyrelsen med dette nyhedsbrev gøre opmærksom på to ændringer i den nye bekendtgørelse, som har væsentlig betydning for danske eksportører af anmeldeligt/farligt affald.

Klassificering overgår til Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen overtager klassificeringsopgaven fra de danske kommuner pr. 1. januar 2025. Dette har direkte indflydelse på danske virksomheder, der eksporterer affald, da Miljøstyrelsens klassificering af affaldet erstatter kommunebrevet, der hidtil har udgjort dokumentation for affaldets klassificering.

Overvejelser til jordhåndtering

- Muligheder for "projektjord"
- Muligheder for nyttiggørelse (+/- kalkstabilisering) - Jordmodtager
- Jordbalance (afgravning vs dæmning, mængder og transport)
- Jordens egenskaber mv
 - Forureningsgrad /jordanalyseomfang – evt særlige krav fra sektorplaner fx ift pesticider/grundvandsbeskyttelse
 - Geotekniske egenskaber
 - Invasive arter (krav om ikke spredning og destruktion)
 - Okker mv

Hvis jorden ikke er affald	Hvis jorden er affald	Hvis jorden er affald
<i>Jorden skal anvendes som en integreret del af projektet eller afsættes til nyttige formål hos andre aftagere i umiddelbar forlængelse af frembringelsen.</i>	<i>Jorden finder ikke anvendelse i projektet, og det er nødvendigt at skille sig af med jorden. Jorden anvendes som erstatning for primære stoffer hos aftagere, der ikke var kendt på frembringelsestidspunktet eller i umiddelbar forlængelse heraf.</i>	<i>Jorden finder ikke anvendelse i projektet, og den kan ikke finde anvendelse som erstatning for primære råstoffer.</i>
Brug følgende begreber: • Projektjord • Håndtering • Anvendelse	Brug følgende begreber: • Overskudsjord • Nyttiggørelse • Genanvendelse	Brug følgende begreber: • Overskudsjord • Udsætning • Bortskaffelse • Depot

Begrebsanvendelse – farverne er udtryk for, at der bør være en høj grad af opmærksomhed på, om anvendelsen af begreberne i den gule og særligt den røde søjle er retvisende, da det kan have store konsekvenser for, hvilken regulering der finder anvendelse.

Figur 21.2: Under Rute 416 (Viborgvej) er der indbygget flyveaske og vejarealet er kortlagt på V2 (731-00256).

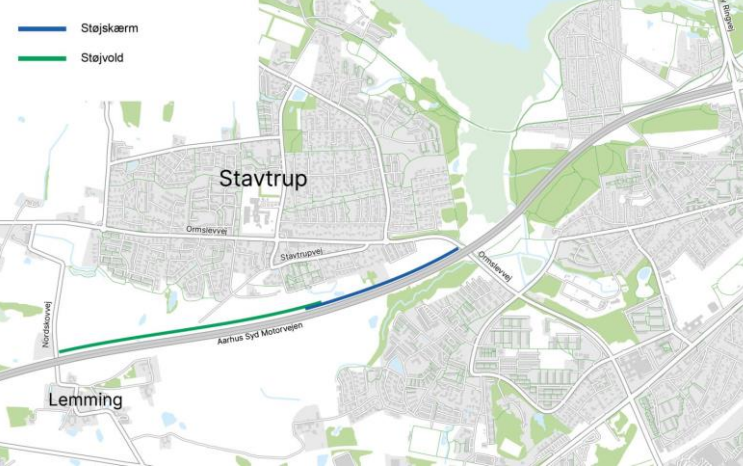
- V2 Jordforurening
V1 Jordforurening
Fokusareal
- Områdeklassificering**
Analysefrit område (Kategori 1)
Område med krav om analyser

Eksisterende forhold

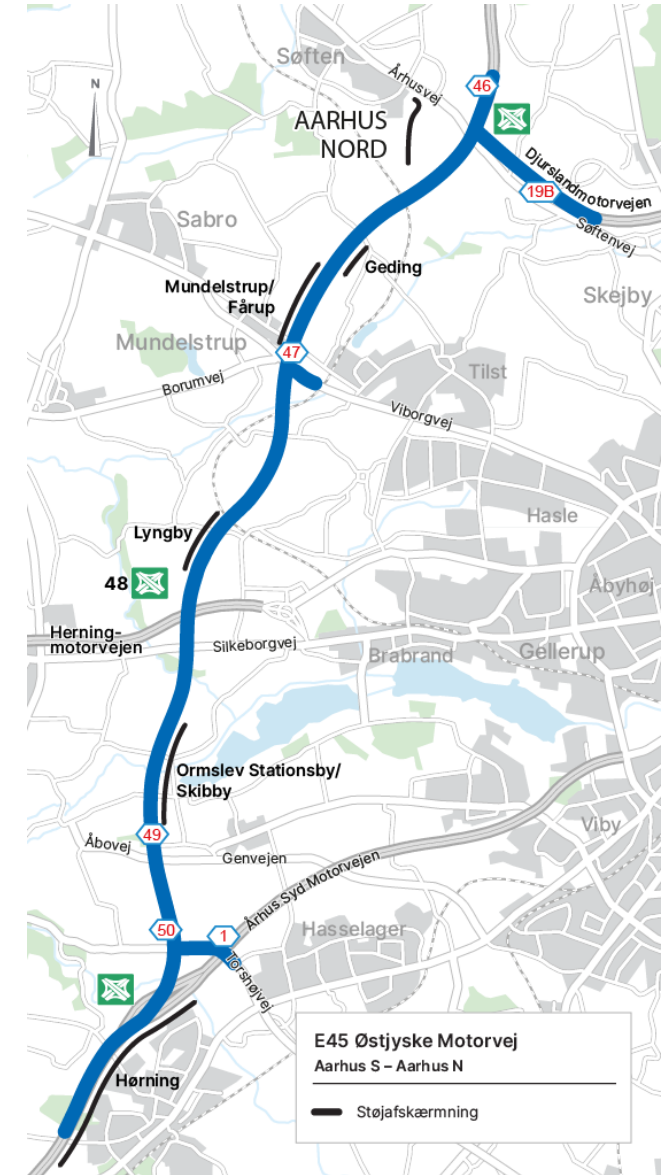
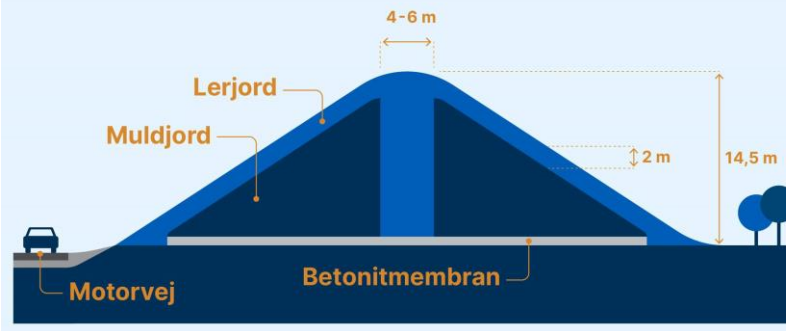
Aarhus Syd Motorvejen
Oversigtskort

Visualisering af støjvold

Støjvold

Jord spiller en vigtig rolle, når vi anlægger nye veje, og transporten af jord til og fra anlægsprojekterne er med til at belaste miljøet.

Vejdirektoratet arbejder derfor med at minimere den nødvendige jordhåndtering og forbruget af sand og grus.

Samtidig forsøger vi at anvende den afgravede jord til andre gode og nødvendige formål som f.eks. støjsikring og udveksler jord med lokale projekter.

Vi arbejder desuden med kalk til at sikre ustabil jord, hvilket har betydet en kraftig reduktion af grusforbrug og jordtransport.

MEN

Vi er også meget afhængige af samfundets konjunkturer – fx prisstigning på materialer mm. Kan "æde det gode initiativ" for visse bæredygtighedstiltag i projekterne

Fx er der jo klart modsatrettede interesser i verdensmålene – at anvende kalkstabilisering i fx jordvolde er effektivt men koster på CO2 kontoen i negativ retning. Til gengæld spares ofte en masse kørsel med lastbiler til bortskaffelse af jorden.
- Så lidt gynger og karrusel....

Tak for jeres opmærksomhed

- [www.vejdirektoratet.dk/ratets vejregler](http://www.vejdirektoratet.dk/ratets_vejregler)
 - www.vejdirektoratet.dk/
- www.mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/affald-og-genanvendelsesplan